

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.003.03.2019

Pan
Przemysław Dacą
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/106 „Badanie sprawozdań finansowych projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Odry i Wisły”.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie; ul. Tama Pomorzańska 13A, 70-030 Szczecin (dalej: „RZGW w Szczecinie”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Przemysław Daca, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ¹ . Obowiązki Dyrektora RZGW w Szczecinie od dnia 13 marca 2019 r. pełni Pan Bogdan Zakrzewski, a w okresie objętym kontrolą funkcję tą pełnili również: Pan Łukasz Kolanda (do 9 lutego 2018 r.) oraz Pan Tomasz Pietras (od 12 lutego 2018 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu Ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły. 2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu Ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej.
Okres objęty kontrolą	Kontrolą objęty został 2018 r. z uwzględnieniem zdarzeń, jakie nastąpiły w okresach wcześniejszych i późniejszych, jeśli miały one wpływ na zjawiska będące przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ² (dalej: „ustawa o NIK”).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Cezary Mazik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/54/2018 z 18 marca 2019 r.

(akta kontroli str.1-2)

¹ Od dnia 17 stycznia 2018 r. Do dnia 2 do 16 stycznia 2018 r. Pełnomocnikiem ds. Organizacji Wód Polskich był Pan Mariusz Gajda Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie sporządzenia za 2018 r. sprawozdania finansowego Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.

Uzasadnienie oceny ogólnej Podstawą pozytywnej oceny ogólnej były oceny cząstkowe, dotyczące obu obszarów, które zostały poddane kontroli. W szczególności RZGW w Szczecinie właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (dalej: „Projekt OPDOW”), polegające na zapotrzebowaniu i uruchamianiu środków finansowych w sposób pozwalający na terminowe regulowanie zobowiązań oraz prawidłowo wydatkował środki Projektu OPDOW, właściwie je rozliczył i ujął w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu finansowym tego Projektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW

W ramach Projektu OPDOW, RZGW w Szczecinie odpowiada za realizację inwestycji zaplanowanych w podkomponencie 1B – *Ochrona środkowej i dolnej Odry* komponentu I: *Ochrona przed powodzią Odry Dolnej i Środkowej*.

Podkomponent 1B obejmuje następujące zadania inwestycyjne:

- 1B.2 - Prace modernizacyjne na Odrze granicznej;
- 1B.3/1 - Etap I – Budowa bazy postojowo-cumowniczej dla lodolamaczy;
- 1B.3/2 - Etap II – Budowa infrastruktury postojowo – cumowniczej na Odrze dolnej i granicznej oraz nowe oznakowanie szlaku żeglugowego;
- 1B.4/1 - Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie;
- 1B.4/2 - Bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo;
- 1B.5/1 - Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - Most kolejowy w km 733,7 rzeki Regalicy w Szczecinie;
- 1B.5/2 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - Most drogowy w km 2,45 rzeki Warty w Kostrzynie nad Odrą.

Według stanu na dzień 30 kwietnia 2019 r., na realizację ww. zadań inwestycyjnych nie zawarto jeszcze umów. Natomiast w ramach zadania 5.4 Projektu OPDOW (zarządzenie Projektem – komponent 5A) w dniu 10 listopada 2016 r. RZGW w Szczecinie zawarł Kontrakt z Konsultantem Wsparcia Technicznego na kwotę 56 244 173,10 PLN.

1.1 Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

Opis stanu faktycznego

Koszt realizacji zadań inwestycyjnych przez RZGW w Szczecinie w ramach podkomponentu 1B, według stanu na dzień 12 grudnia 2018 r., oszacowano na kwotę 191 880 000,00 EUR, co stanowiło równowartość 798 220 800,00 PLN⁵.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Według kursu EUR=4,16 PLN przyjęty do przeliczeń w Projekcie OPDOW.

Dodatkowo na 15 870 000,00 EUR (66 019 200,00 PLN) szacowano koszty zarządzania projektem (zadanie 5.4) oraz nabywania nieruchomości.

Ogółem od początku realizacji Projektu, RZGW w Szczecinie wydatkował środki w kwocie 10 211 724,49 PLN, tj. 1,18% środków przewidzianych do wykorzystania.

(akta kontroli str. 4-7; 29-167)

W 2018 r. na realizację Projektu OPDOW RZGW w Szczecinie wydatkował łącznie 2 383 444,57 PLN. Kwota ta dotyczyła realizacji zadań podkomponentu 5A.

(akta kontroli str. 24-26; 29-167)

W procesie planowania wydatków uwzględnianych przez BKP w Rocznym Planie Pracy (AWP⁶) na 2018 r., RZGW w Szczecinie zgłosił zapotrzebowanie na 77 720 000,00 PLN, natomiast wydatkował z tej kwoty 2 383 444,57 PLN tj. 3,07%. P.o. Kierownik JRP wyjaśnił, że niskie zaawansowanie finansowe spowodowane było opóźnieniami w realizacji zadania 1B.2, które planowano rozpocząć w IV kwartale 2018 r.

(akta kontroli str.175-177)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2 Finansowanie Projektu OPDOW, zapotrzebowanie na środki i ich uruchamianie

Opis stanu
faktycznego

Poniesione w 2018 r. przez RZGW w Szczecinie wydatki wyniosły 2 383 444,57 PLN i zostały sfinansowane z następujących środków:

- Banku Rozwoju Rady Europy (dalej: „BRRE”) – otrzymanych na podstawie decyzji Ministra Finansów w wysokości 2 347 000,00 PLN, wydatkowanych w całości. Czas oczekiwania - liczony od wysłania wniosku do przyznania środków finansowych wyniósł 36 dni kalendarzowych, natomiast RZGW w Szczecinie otrzymał środki po kolejnych 33 dniach;
- Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (dalej: „BŚ” lub „MBOiR”) – otrzymanych na podstawie decyzji Ministra Finansów w wysokości 1 400 000,00 PLN z czego 1 363 555,43 PLN pozostało na koniec 2018 r. do wydatkowania. Czas oczekiwania liczony od wysłania wniosku do przyznania środków finansowych wyniósł 29 dni kalendarzowych, natomiast RZGW w Szczecinie środki te otrzymał po kolejnych 41 dniach.

(akta kontroli str. 24-28)

Czas oczekiwania na uruchomienie środków finansowych, w badanym okresie nie powodował dokonywania płatności po terminach ustalonych w Kontrakcie 5.4. Niemniej jednak NIK zwraca uwagę, że w przyszłości stan ten może skutkować ryzykiem nieterminowego regulowania zobowiązań.

(akta kontroli str. 8-9; 174)

W 2018 r. RZGW w Szczecinie nie zawarł umów o dofinansowanie zadań inwestycyjnych Projektu OPDOW ze środków UE.

RZGW w Szczecinie w dniu 9 sierpnia 2018 r. podpisał z Centrum Unijnych Projektów Transportowych:

- deklarację o przygotowaniu Projektu „Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodołamania”;
- deklarację o przygotowaniu Projektu „Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej”.

⁶ Annual Work Plan – „AWP”.

Złożenie dokumentacji aplikacyjnej o pozyskanie środków z UE planowane jest na dzień 23 września 2019 r., natomiast podpisanie umowy na dzień 23 marzec 2020 r.

(akta kontroli str.8-9; 179-199)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3 Plan zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W 2018 r. RZGW w Szczecinie nie przeprowadzał postępowań przetargowych podlegających ocenie „ex post” i „ex ante”.

(akta kontroli str. 8-9)

Zadania 1B.4/1 i 1B.4/2, dla których w Procurement Plan z dnia 30 lipca 2015 r. planowano zakończenie inwestycji budowlanych w grudniu 2021 r., według stanu na dzień z 16 kwietnia 2018 r. przesunięto zakończenie o 6 miesięcy.

Dyrektor RZGW w Szczecinie wyjaśnił, że spowodowane to było w przypadku zadania 1B.4/1 czasochłonnymi pracami przygotowawczymi, związanymi z ustaleniem lokalizacji odkładu urobku z prac pogłębiarskich na jeziorze Dąbie oraz koniecznością powtórzenia badań jakości osadów i ustalenia sposobów postępowania, gdy wykażą one zanieczyszczenie urobku, a właściciel terenu nie wyrazi zgody na jego odkład. Natomiast w przypadku zadania 1B.4/2 powodem przesunięcia była konieczność zapewnienia działań minimalizujących w odniesieniu do gatunku kotewki orzecha wodnego, którego obecność stwierdzono w ramach inwentaryzacji przyrodniczej Międzyodrza.

(akta kontroli str. 13-23)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Kontrola zarządcza w ramach Projektu OPDOW oraz zagrożenia, ryzyka i problemy związane z jego realizacją

Opis stanu
faktycznego

RZGW w Szczecinie w ramach kontroli zarządczej Projektu OPDOW prowadził cykliczne narady koordynacyjne z Konsultantem Wsparcia Technicznego, podczas których omawiane były bieżące prace i problemy, a w przypadku identyfikacji zagrożeń wspólnie przygotowywano plany naprawcze.

W związku z realizacją Projektu, zdiagnozowano m.in. następujące ryzyka:

- wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia protestów ze strony organizacji ekologicznych, w związku z planami dotyczącymi robót mających na celu poprawę żeglowności na Odrze Granicznej, co może wpłynąć na przedłużenie procedur administracyjnych;
- podnoszona przez stronę niemiecką konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przez Federalny Instytut Budownictwa Wodnego, może również zancząco wpłynąć na opóźnienia w realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 13-23; 57-167)

NIK zwraca uwagę, że ograniczony skład osobowy JRP może mieć wpływ na sprawną realizację przez RZGW w Szczecinie zadań Projektu. Według stanu na dzień 26 marca 2019 r. nieobsadzone były stanowiska: Zastępcy Kierownika JRP; specjaliści ds. finansowych oraz specjaliści ds. nieruchomości i przesiedleń. Według wyjaśnień p.o. Kierownika JRP, podejmowane są działania mające na celu zatrudnienie ww. pracowników. Dodatkowo RZGW w Szczecinie wystąpił za pośrednictwem BKP do Banku Światowego o zgodę na konsolidację JRP działających przy RZGW oraz Zarządzie Zlewni w Szczecinie.

W badanym okresie, RZGW w Szczecinie wskazywał na problemy dotyczące współpracy z Konsultantem Wsparcia Technicznego dotyczące: jakości przedkładanych produktów przez Konsultanta, uniemożliwiających ich bezpośrednie wykorzystanie; niedotrzymywania terminów przedkładania produktów i raportów; braku, pełnego zaangażowania Konsultantów w realizację Projektu; nierzetelnych raportów; niespójności treści raportów z opisami w kartach czasu pracy; niewystarczającej identyfikacji ryzyk wraz ze wskazaniem działań zaradczych. Dyrektor RZGW w Szczecinie wyjaśnił, że podejmowane są działania zmierzające do minimalizowania tych problemów.

(akta kontroli str. 13-23; 168-173; 177)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

RZGW w Szczecinie właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt OPDOW, polegające na zapotrzebowaniu i uruchamianiu środków finansowych w sposób pozwalający na terminowe regulowanie zobowiązań.

OBSZAR

2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDOW, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki o łącznej wartości 2 124 665,67 PLN, tj. 89,14%⁷ wydatków poniesionych przez RZGW w Szczecinie na realizację Projektu OPDOW w 2018 r. Wydatki te dokonane zostały na podstawie 4 dokumentów, w całości dotyczących zadania 5.4.

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW oraz warunkami umów zawartych z MBOiR i BRRE. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby, a we wszystkich przypadkach prawidłowo opisano źródła ich finansowania. Wykazane w dokumentach źródłowych wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW w Szczecinie.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z Kontraktem zawartym w ramach Projektu OPDOW realizowanym przez RZGW w Szczecinie oraz odpowiednio udokumentowane (raporty miesięczne i finansowe Konsultanta/Inżyniera wraz z załącznikami, Kontrakt).

Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w programie ewidencji danych (udostępnionym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDOW oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW w Szczecinie.

(akta kontroli str. 174; 178-319)

W badanym okresie RZGW w Szczecinie przekazywał sprawozdania do BKP w terminach i formie określonej w rozdziale 8.4 i 9.2.2 Podręcznika Operacyjnego Projektu. W 2018 r. BKP nie przeprowadzał w kontrolowanej jednostce audytów realizacji Projektu OPDOW.

(akta kontroli str. 29-173)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁷ Ogółem w 2018 r. jednostka poniosła wydatki w łącznej wysokości 2 383 444,57 PLN.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym przez NIK okresie, zgodnie z celami Projektu OPDOW wydatkowo środki na realizację zadania 5.4 – „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie projektem, pomoc techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu OPDOW”, właściwie je rozliczono oraz prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej i sprawozdaniu finansowym przekazanych do BKP.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku z brakiem stwierdzonych nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, dnia   maja 2019 r.

Kontroler
Cezary Mazik
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis